

KANCELARIA PRAWNA SMOK I PARTNERZY

SZKOLENIE

REGULAMIN

ANTYKORUPCYJNY

ZERO TOLERANCJI DLA

KORUPCJI

CZYM JEST KORUPCJA - USTAWA O CBA (DEFINICJA)

- Na gruncie obowiązującego prawa polskiego pojęcie „korupcja” posiada legalną definicję na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym:
„Korupcją, w rozumieniu ustawy, jest obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie, przyjmowanie przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakiejkolwiek nienależnej korzyści majątkowej, osobistej lub innej, dla niej samej lub jakiejkolwiek innej osoby, lub przyjmowanie propozycji lub obietnicy takich korzyści w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu funkcji publicznej lub w toku działalności gospodarczej.”

W przepisach polskiego prawa nie występuje pojęcie „przepisów antykorupcyjnych”.

KATEGORYZACJA KORUPCJI

- **Korupcja** może być zarówno **czynna** (dotyczy wręczających) jak i **bierna** (dotyczy biorących).
- **Korupcja polityczna** - skutkuje zdobywaniem władzy politycznej (nadużycie władzy dla własnych interesów);
- **Korupcja gospodarcza** - może być zdefiniowana jako poświęcenie interesu zasadniczego firmy dla interesu przedstawiciela/pracownika firmy (*korzyści osobiste*);
- **Korupcja w administracji publicznej** - – skutkuje transferem publicznych korzyści do sfery korzyści prywatnych, czerpaniem korzyści z powierzonej władzy.

FORMY KORUPCJI

- łapownictwo/przekupstwo ;
- malwersacje, oszustwa;
- wykorzystywanie środków budżetowych i majątku publicznego do celów prywatnych lub osobistych korzyści;
- płatna protekcja;
- handel wpływami, np. poparcie w wyborach lub finansowanie partii politycznej w zamian za zdobycie wpływów;
- nieprawidłowości dot. zamówień publicznych, kontraktów, koncesji czy decyzji sądów;
- wyłudzenia (uchylanie się przed obowiązkiem celnym, podatkowym itp.);
- nadużywanie swobody/władzy w pracy;
- faworyzowanie, klientelizm;
- nepotyzm, kumoterstwo.

KORUPCJA KODEKS KARNY

**Korupcja jest przestępstwem ściganym z urzędu
i podlega karze.**

Najczęściej spotykaną formą korupcji jest **łapownictwo**.

W prawie karnym spotyka się dwie jego odmiany: bierną (czyli ci, którzy otrzymują) i czynną (czyli ci, którzy proponują).

Art. 228 § 1 Kodeksu Karnego określa łapownictwo bierne, potocznie określane jako sprzedajność. Na mocy tego artykułu można skazać funkcjonariusza publicznego, który łapówkę przyjmuje. Przestępstwem z Art. 228 § 1 KK jest na przykład żądanie łapówki przez policjanta wydziału ruchu drogowego, ale także uzależnianie sposobu leczenia pacjenta przez lekarza od gratyfikacji.

KORUPCJA

KODEKS KARNY

- Art. 229 Kodeksu Karnego określa przekupstwo. Kto udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej, osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji, podlega karze...
- W ten sposób określono przestępstwo łapownictwa czynnego, potocznie nazywane przekupstwem. Może je popełnić każdy, kto wręcza (daje), bądź obiecuje wręczyć łapówkę w zamian za załatwienie interesującej jej sprawy w urzędzie czy instytucji.

KORUPCJA KODEKS KARNY

- Podobnie jak w przypadku przekupstwa istnieje pojęcie czynnej płatnej protekcji (art. 230 a KK). To przestępstwo popełniają ci, którzy szukają u innych protekcji i ofiarowują za nią korzyści. Jeśli więc ktoś szuka pośrednika, by w ten sposób szybciej załatwić jakąś sprawę i ofiarowuje lub obiecuje za to pośrednictwo określone korzyści popełnia przestępstwo z tego paragrafu

Inne formy Korupcji gospodarczej :

Tak, jak osoby sprawujące funkcje publiczne mogą działać niezgodnie z prawem, tak samo mogą postępować różni ludzie związani z prywatnym sektorem.

KORUPCJA

KODEKS KARNY

- Tak, mówi o tym art. 296a KK Piętnuje on tych, którzy: "pełniąc funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub mając, z racji zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji, istotny wpływ na podejmowanie decyzji związanych z działalnością takiej jednostki, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę w zamian za zachowanie mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo za czyn nieuczciwej konkurencji lub za niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia, podlega karze....
- **Wszędzie tam, gdzie o decyzjach gospodarczych nie decyduje najlepsze rozwiązanie, a poza ekonomiczne względy i uwikłane są w to prywatne korzyści mówimy o korupcji w sferze gospodarczej.**

KORUPCJA

KODEKS KARNY

Korzyść majątkowa lub osobista - skutkiem korupcji :

- **Korzyść majątkową** stanowią rzeczy, świadczenia, prawa majątkowe (np. darowizna, zwolnienie z długu, zawarcie korzystnej umowy, wygranie przetargu). Są to dobra, których wartość można wyrazić w pieniądzu. Może więc nią być umowa np. pożyczka udzielona na korzystnych warunkach.
- **Korzyść osobista** - to taka, która nie ma charakteru materialnego. Może nią być awans, albo ograniczenie obowiązków zawodowych, odznaczenie branżowe, albo przyjęcie na praktykę, na staż, wysłanie na zagraniczne wakacje. To taka korzyść, która zaspokaja niematerialne potrzeby.

KORUPCJA

PRAWO KARNE

- Kara dotyczy zarówno osoby oferującej, jak i przyjmującej korzyść majątkową lub osobistą. W zależności od wagi przestępstwa karą może być grzywna, ograniczenie wolności, **a nawet pozbawienie wolności do lat 12**. Sąd może także orzec tzw. środek karny w postaci: pozbawienia praw publicznych, zakazu zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej, podania wyroku do publicznej wiadomości czy wreszcie świadczenia pieniężnego na określony cel społeczny lub przepadek mienia.

- **Ważne:**

Zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego, każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa, **ma społeczny obowiązek** zawiadomienia [prokuratora](#) lub [policję](#).

CZYM JEST KORUPCJA

PODSUMOWANIE

- Występują różne formy korupcji i zwykłych nadużyć, a co za tym idzie, różne sankcje prawne;
- Penalizowana jest zarówno czynna (przekupstwo) jak i bierna (sprzedajność) forma korupcji i inne wcześniej wymienione zachowania, ujęte pośrednio w Kodeksie Karnym jak i pozostałej legislacji;
- **Zawsze wtedy gdy ktoś wykorzystuje swoją funkcję lub pozycję by zaspokoić czyjeś oczekiwania, a w zamian za to otrzymuje jakieś nienależne korzyści, mamy do czynienia z korupcją;**

Ratunek!

- Pamiętajmy, że osoba dająca łapówkę lub inną korzyść nie podlega karze, jeżeli okaże tzw. „czynny żal” .

PRZYCZYNY KORUPCJI W FIRMIE

- niedostatecznie aktywna postawa kadry menedżerskiej w promowaniu biznesu opartego na właściwej etyce pracy;
- brak procedur;
- presja na wyniki;
- brak szkoleń;
- niska świadomość;
- brak nadzoru i kontroli.

ZASADY ETYCZNE

Spółka powinna kierować się następującymi zasadami etycznymi:

a) **Transparentność**

- Przejrzystość komunikacji w zespole,
- Jawność procesów decyzyjnych wewnątrz oraz na zewnątrz
- Transparentność ładu korporacyjnego i jednostek podległych

b) **Odpowiedzialność**

- Indywidualnego pracownika oraz całego zespołu za podejmowane czynności
- Spółki, która powinna wykazywać widoczną i aktywną postawę w promowaniu zasad uczciwości i przejrzystości (kadra kierownicza)
- Pracownika za przestrzeganie najwyższych standardów etycznych zarówno w życiu zawodowym jak i prywatnym

ZASADY ETYCZNE

- c) Działalność w zgodzie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa**
- d) Zapobieganie korupcji i unikanie konfliktu interesów**

Zalecenia Dobrej Etyki Pracy:

- działaj w sposób uczciwy, przejrzysty i odpowiedzialny;
- dawaj dobry przykład,;
- nie działaj rutynowo;
- realizuj zasadę wielu par oczu;
- zapewnij przejrzystość procesu podejmowania decyzji;
- sprawuj nadzór służbowy i merytoryczny;
- reaguj w przypadku wykrycia nieuczciwego zachowania.

OBSZARY RYZYKA

- Występują w każdej organizacji , w każdym obszarze/segmencie działalności Spółki i poza nią;
- Należy zidentyfikować największe ryzyka i miejsca wystąpień zdarzeń o charakterze korupcyjnym, w całej strukturze organizacyjnej Spółki i poza nią;
- Obszary ryzyka ulegają ciągłej ewolucji z uwagi na zmieniające się realia gospodarcze (należy zdefiniować przyczyny i skutki ryzyka korupcyjnego);
- Spółka winna wprowadzać ciągły monitoring (cykliczne audyty) w celu stałego monitorowania obszarów ryzyka i wprowadzać ciągle nowe mechanizmy zapobiegania nadużyciom;

Spółka stosuje politykę Zero Tolerancji dla Korupcji

SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE

Co może świadczyć o ryzyku wystąpienia nadużyć?

- osobiste słabości (np. uzależnienia, zamiłowanie do drogich, trudnych do sfinansowania hobby lub nadmierne zadłużenie pracowników);
- nieuzasadniony wysoki standard życia lub problemy finansowe pracowników;
- podejmowanie innej działalności zarobkowej przez pracowników;
- nietypowe zachowanie (np. wynikające z szantażu pracownika);
- celowe unikanie kontroli;
- niestosowanie się do obowiązujących przepisów prawnych;
- niechęć do uzasadniania swoich decyzji;
- bliższe/ niewyjaśnione przez pracownika relacje osobiste/biznesowe z kontrahentem;
- oferowanie przez kontrahenta pracownikowi innych poza umownym wynagrodzeniem, gratyfikacji w wypadku nawiązania współpracy gospodarczej

ŚRODKI ZAPOBIEGANIA NADUŻYCIOM

- wprowadzenie regulaminu antykorupcyjnego – kodeksu etyki pracy, który określa zasady uczciwości, przejrzystości i odpowiedzialności;
- wprowadzenie zasad/procedur dotyczących przyjmowania i udzielania prezentów, datków charytatywnych, sponsoringu, akcji marketingowych, kontaktów pracownika z kontrahentami;
- zapewnienie pracownikom możliwość powiadamiania o wewnętrznych nieprawidłowościach, w tym możliwość zawiadomienia o nieprawidłowościach przełożonego wyższego szczebla, gdy naruszenia dopuścił się bezpośredni przełożony;

ŚRODKI ZAPOBIEGANIA NADUŻYCIOM

- zapewnienie mechanizmu chroniącego osoby, które zawiadomiły o nieprawidłowościach;
- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za realizowanie zadań z zakresu przeciwdziałania korupcji albo powołanie zespołu do spraw przeciwdziałania korupcji;
- informacja o konsekwencjach nieprzestrzegania polityki antykorupcyjnej.

ZASADY DOTYCZĄCE KONTAKTÓW Z KLIENTAMI I KONTRAHENTAMI

- Kontakty powinny się odbywać w ramach działalności gospodarczej Spółki, nie poza nią ;
- Wszelka korespondencja winna być przekazywana za pomocą służbowej skrzynki tradycyjnej i mailowej lub telefonu służbowego – procedura obiegu korespondencji w Spółce i procedura kontaktu osobistego pracownika z kontrahentem;
- Drobnie upominki – wyłącznie gdy ma to służyć promocji spółki lub jest to zwyczajowo przyjęte (święta) do 250zł – konieczne poinformowanie Compliance Officer;
- Niedopuszczalne przyjmowanie jakichkolwiek gratyfikacji;

ZASADY DOTYCZĄCE KONTAKTÓW Z URZĘDAMI

- Zabrania się przekazywania lub oferowania:
 - korzyści materialnych lub osobistych urzędnikom, członkom ich rodzin, osobom bliskim bądź innym osobom, jeśli można podejrzewać, iż celem przekazania lub oferowania takich korzyści jest wpływ na wykonywanie przez urzędnika jego obowiązków, wydanie decyzji;
 - prezentów lub rozrywki (spotkania, wyjazdy, posiłki itp.) jeśli celem przekazania lub oferowania jest wpływ na wykonywanie przez urzędnika jego obowiązków.

ZGŁASZANIE NADUŻYĆ I KONTROLA WEWNĘTRZNA

- Zgłaszanie ujawnionych nadużyć jest obowiązkiem każdego pracownika Spółki
- Podejrzenie wystąpienia nadużyć należy zgłaszać bezpośrednio przełożonemu lub Compliance Officer
- Dedykowany adres email: compliance@donedeliveries.com
- Anonimowość zgłaszającego w dobrej wierze
- Zakaz dyskryminacji zgłaszającego

ZGŁASZANIE NADUŻYĆ I KONTROLA WEWNĘTRZNA

- Postępowanie po zgłoszeniu podejrzenia wystąpienia nadużyć:
 - bezstronne postępowanie wyjaśniające (maksymalnie 14 dni)
 - postępowanie prowadzi powołany do tego zespół
 - zespół składa raport do władz spółki rekomendując określone działania
 - poinformowanie zgłaszającego o wyniku postępowania wyjaśniającego

SANKCJE (ZAGROŻENIA)

- Odpowiedzialność karna, środki karne;
- Zakaz uczestniczenia w postępowaniach o zamówienia publiczne;
- Negatywny wpływ na wiarygodność, reputację, markę, cenę akcji/udziałów;
- Wycofanie się kontrahentów;
- Koszt działań naprawczych np. odszkodowania pokrzywdzonych instytucji lub prywatnych firm/osób;
- Sankcje prawne, utrata licencji, dotacji lub innych form wsparcia finansowego środkami publicznymi;
- Wynikające z prawa pracy – zastosowanie środków dyscyplinarnych przewidzianych w Kodeksie pracy.

KORZYŚCI Z WDROŻENIA POLITYKI ANTYKORUPCYJNEJ

- Zwiększenie szans na uzyskanie kontraktów publicznych i gospodarczo-cywilnych;
- Zwiększenie atrakcyjności dla instytucji finansowych;
- Sprawowanie realnej kontroli nad swoimi decyzjami biznesowymi;
- Poprawia morale pracowników (efektywność pracy);
- Uzyskanie przewagi konkurencyjnej poprzez preferowanie przez kontrahentów prowadzenia działalności zgodnej z etyką;
- Wpływ na wiarygodność i zaufanie biznesowe oraz społeczne.

KANCELARIA PRAWNA SMOK I PARTNERZY

DZIĘKUJEMY :

RADCA PRAWNY MONIKA DOPIERALSKA

ADWOKAT MACIEJ SMOK